

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פרשת ויצא

• דברי בינה •

ישראל שהוא מקום גבוה בקדושה, אף על פי כן לא נפל חס וחלילה ממדרגתו, רק 'וילך' בכח ההליכה הזאת לחרן גם כן. וזהו הפירוש 'ויצא יעקב מבאר שבע [וילך חרנה]".

עמוד קטו



• מבשר טוב •

ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש. (כח יא)

וברש"י: ויפגע במקום - ללמדך שקפצה לו הארץ.

איתא בשם הרה"ק ר' יעקב אריה מראדזמין זצוקלה"ה שבכל השידוכים של אבונה"ק מוצאים אנו שנעשו על ידי קפיצת הדרך, שאליעזר עבד אברהם נעשה לו קפיצת הדרך לשידוכו של יצחק, וכן יעקב נעשה לו קפיצת הדרך, ודבר זה בא להורות ששידוכי בני ישראל הרי הם למעלה מדרך הטבע, והוא כדברינו שזיווגו של אדם הוא כקריעת ים סוף בהתבטלות גמורה לרצון ה', ובכח הכנעה זו זוכה לניסים למעלה מדרך הטבע.

שמחת נישואין פרק ד



ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. (כח י) **הראשי** תיבות מכל הפסוק, גימטריא "שלם", הוא ראשי תיבות ש"ם ל'שון מ'לבוש, שבזה הוא ניכר האיש הישראלי, שבאם ח"ו מדמה האדם את עצמו לאומות העולם, בשם או בלשון או במלבוש, אזי יש להחיצונים שליטה עליו, גם בפנימיות האדם.

ובאם האדם הוא נבדל מהם בהחיצוניות, אזי אין שום שליטה להם גם בנפש האדם. ועכשיו שהלך לבית לבן, הבדיל את עצמו מקודם בכל הדברים הנ"ל, בכדי שלא יהיה ללבן שום שליטה עליו ח"ו, לקלקל את נפשו.

וכן מפורש נאמר בתורה בחזרתו מבית לבן, 'ויבא יעקב שלם', שהתורה העידה עליו שבא בשלום, שלא שלט לבן עליו כלום, מחמת שהבדיל עצמו מקודם בשם לשון ומלבוש כנ"ל.

עמ' קעה



• ישועות אברהם •

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. (כח י) **מה** שלא נאמר 'וירד חרנה', כי אף על פי שיצא יעקב אבינו עליו השלום מארץ

• ארון עדות •

וישם מראשותיו וישכב. (כח יא)
מראשותיו אותיות 'יראת שמו', רמז שקודם שכיבה יקרא קריאת שמע שיש בו עול מלכות שמים ויראתו יתברך.

עמוד לב



• חלקת יהושע •

מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה. (כח יב)

דהנה בימים הללו חשוב מעט יגיעה, כמו בשנים קדמוניות הרבה, וזה "מוצב ארצה", בזמן הבריור של הרגלים בעקבתא דמשיחא, אז "וראשו מגיע השמימה" - נגיעה מעט חשוב מאד בשמים. וזה [ד"ה כט] מסתכלין כלפי מעלה, שצריך להסתכל במעלות נפשו, שלא יקלקל חלק אלוך ממעל, או על כל פנים משעבדין את לבן, שלא ינתק מהקדושה, וזה מקץ, בעקבתא דמשיחא, שנתים מה שהיה מקודם בשנים, היום ימים, יכולים לתקן בימים, אכ"ר. פרשת מקץ דף סה:



• מבשר טוב •

והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו. **ומבואר** בחתם סופר [ד"ה סולם], במאמר הכתוב "וְהִנֵּה מְלָאכֵי אֱלֹקִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ", 'בו' היינו ביעקב אע"ה ובמעשיו, שכל עליית וירידת המלאכים בשמים תלויים בו. ולכן עבודת כל איש ישראל, מגעת עד שורש העולמות העליונים והתחתונים, והמלאכים ניזונים ממנו. וכו'. ועוד יותר מכן איתא בזוהר, שע"י עבדות בני ישראל בעוה"ז, נותנים כביכול כוח

וגבורה לקב"ה [פר' בא לב ב] "וכד עבדין [ישראל] עובדין דכשרן, יהבין תוקפא וחילא לקודשא ברוך הוא, ועל דא כתיב [תהלים סח לה] תָּנְנוּ עֹז לְאַלְקִים, במה, בעובדין דכשרן". ע"כ. וכן כתב עוד בזוהר [ויקרא ז ב] "ישראל מפרנסו לאביהן שבשמים" - ולכאורה הפשט בזה הוא, כי ישראל מחזקים את כוחו של הקב"ה בעולם, על ידי מעשיהם הטובים.

ברכה של גלויות



• מרן הרה"ק מלברטוב •

המקום ההוא בית א-ל. (כח יט)
סופי תיבות - לאמת. רמז בזה, שמי שדבוק במדת אמת, הוא יכול להיות בית ומעון להשכינה הקדושה, שהאמת הוא מקום שתשרה עליו ה', כי רק קרוב ה' לאמת.

אמת ושלוש אות נב



• תורת הרה"ק מלענטשנא •

ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש. (כח כ)
אמר, מפני מה אמר יעקב אבינו עליו השלום בלשון הזה, וכי לא נודע זאת שלחם הוא לאכול ובגד הוא ללבוש. והשיב אבי זצ"ל: שהכוונה בזה, שביקש שהשם יתברך יתן לבני ישראל בריאות וחיים, וכל משאלות לבכם לטובה, שיהיה להם לחם לאכול, היינו שיתן להם הרחבת הלב שיהיו יכולים לאכול. כי מי שהוא בצער, אפילו ביתו מלא כל טוב, כל אוכל תתעב נפשו. ובגד ללבוש, שלא יצטרכו חס ושלום ליתן את בגדיהם במשכנתא. עד כאן לשונו, ודברי פי חכם חן.

תולדות אדם ויצא



• תולדות אדם •

ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש.
יש לומר עוד, כי נודע מה שכתוב במדרש
רבה: לחם, זה תורה. ובגד ללבוש -
זהו בגדי כהונה.

הכוונה בזה, שיעקב אבינו עליו השלום
התפלל על כל הדורות שילמדו
תורת אמת, ולשמה, כדי שיוכלו לעבוד את
השם יתברך בשמחה. כי על ידי התורה
יכולים לבוא לשמחה של אמת בעבודתו
יתברך שמו. ואם ח"ו לומד אדם בגיאות
ופניות, לא מבעיא שלא יבוא לעבודת השם
יתברך בשמחה, רק יהיה בעצבות ובדאגה
מחמת גיאות לבכו. וזה שביקש שה'לחם',
היא התורה, יתן השם יתברך לו 'לאכול',
היינו שיהיה לימודו עולה כהוגן בעבודת
השם יתברך, כי אכילה היא עבודת השם
יתברך כנודע.

עמוד ל

• דברי בינה •

ויחר ליעקב וירב בלבן ויען יעקב ויאמר
ללבן מה פשעי מה חטאתי כי דלקת אחרי.
(לא לו)

ואמר מקודם 'מה פשעי מה חטאתי'
וגומר. והוא גם כן לכוונה הנ"ל, כי
על ידי הריב יוכל לבא לידי כעס ח"ו. ולכן
אמר מקודם 'מה פשעי ומה חטאתי', שלא
יבוא ח"ו לכלל טעות שהוא על ידי כעס.
ולכן הוצרך לזכור מקודם פשע וחטא, כדי
שלא יבא ח"ו לכלל כעס.

וזה מלמד התורה, שאם האדם צריך לריב
אפילו לשם שמים, צריך לזכור מקודם
החטאים והפשעים שלא יבא לכעס. וצריך
מקודם לפשפש במעשיו, שהעוונות
ופשעים לא יגרמו לו שיבא לכלל כעס חס
ושלום.

עמ' רג



מעשי הצדיקים

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. (כח י)

חתונת מן ה'דברי בינה' מביאלא זיע"א, שנועדה להיות ביום טו"ב מרחשון תרכ"א, נדחתה בסופו של דבר, ונתקיימה בראש חודש כסלו בעיר בריסק.

וסיפר החסיד רבי מנשה הכהן רוזנפלד זצ"ל [בן החסיד ר' שמואל הערש, מחשובי אנ"ש בלאדז]. כי אמרו אז [ולא זכר מי אמר] על פי המדרש (ב"ר סח ג): "יש שהוא הולך אצל זיווגו, ויש שזיווגו בא אצלו. יצחק זיווגו בא אצלו, וירא והנה גמלים באים. יעקב הלך אצל זיווגו דכתיב ויצא יעקב". - ובאשר מרן היו לו ב' השמות גם יחד - יעקב יצחק - לפיכך היה זיווגו באמצע הדרך.

(רבותינו מאורי הגולה)

אור יקרות

מאוצרו של הרה"ח חיים שלום פרוש ז"ל

אם יהיה אלקים עמדי וגו' ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש. ושבתי בשלום אל בית אבי. - אינני מצפה להתעשר בחוץ לארץ, אלא מיד כשיהיה לי לפחות - לחם לאכול ובגד ללבוש - אמהר לשוב - אל בית אבי.

(דברי בינה)

• היהודי הקדוש •

ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלוקים. (לב א)
בשם היהודי הקדוש זצללה"ה: אשר אחר כל הצרות אשר השיגו ליעקב אבינו ע"ה, צרת לבן צרת רחל ולא השגיח על זה, רק היה עובד השי"ת ובלתי לדי' לבדו, וברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים אותו [משלי טז ז], וזהו "ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלוקים" - גם מלאכי 'אלוקים', הוא המלאכים ממדת הדין גם כן יפגעו בעדו, ו'פגיעה' הוא לשון 'תפלה' [ברכות כו], שגם המה היו מתפללים עבורו שהשי"ת ירחם עליו. וזהו "ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלוקים זה", כאשר ראה שגם מלאכי דין היו משלימים עמו "ויקרא שם המקום ההוא מחנים" לשון רבים שהיו לו שתי מחנות מלאכי רחמים ומלאכי דין שהשלימו עמו, והבין. (תפארת היהודי קצט)



• ארון עדות •

ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלוקים זה ויקרא שם המקום ההוא מחנים. (לב ב)
חנה יש שעושה מצוות לשם שמים בלא שום פניה, אבל רק כפי יכולתו, ומהם יבראו מלאכים כולם רוחניים שאינם מועילים בעולם הזה, דשכר מצוה בהאי עלמא ליכא. אבל יש שעושה יותר מכפי יכולתו, ומזה יבראו מלאכים שיש בהם ממש

קצת, שיוכלו להועיל גם בעולם הזה. דאף ששכר מצוה בהאי עלמא ליכא, היינו רק במה שעושה כפי יכולתו, אבל מה שעושה יותר מכפי יכולתו, על זה אוכלין הפירות בעולם הזה, והקין קיימת לעולם הבא.

ונראה שזו היא גם גן כוונת הגמרא 'האומר סלע זו לצדקה בשביל שיחיה בני וכו', הרי זה צדיק גמור', דקשה הא שכר מצוה בהאי עלמא ליכא. והמפורשים כתבו, שעל צדקה יש שכר בעולם הזה. אבל יש לומר דשם מיירי גם כן שכבר נתן שיעור צדקה כפי יכולתו, וסלע זו נותן יותר מכפי יכולתו, שעל זה מקבלים שכר בעולם הזה, ויזכה שיחיה בנו.

וחנה יעקב אבינו עליו השלום היו לו שני סוגי מצוות הנ"ל, כפי יכולתו, ויותר מכפי יכולתו. לכן כתיב "ויקרא שם המקום ההוא מחנים" לשון רבים, כי שתי מחנות מלאכים ראה, אחת שאין בהם ממש, ואחת שיש בהם ממש. וזהו שנאמר "ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלוקים זה", וכו'... ומלמדנו הכתוב צדקת יעקב, דאף אותן המלאכים שהיה בהם ממש להועיל לו בעולם הזה, כי נבראו ממה שעושה יותר מכפי יכולתו, אף על פי כן לא רצה ליהנות מהם, ואמר 'מחנה אלוקים זה', כלומר לאלוקים הם, ולא לי, כי איני רוצה ליהנות מן המצוות.

פרשת וישלח עמ' לה

הפצת הגליון השבוע - פרשת ויצא

לזכות החתן הר' אשר מאיר בן יהודית הי"ו

והכלה דבורה בת רבקה הי"ו

בת הרה"ח ר' יהואל אסתרון שליט"א - ירושלים ת"ו

זכות רבוה"ק ודברי תורתיהם יעמוד שהזוויוג יעלה יפה, ויזכו לדורות ישרים מבורכים בורא עולם בקנין השלם זה הבנין